

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

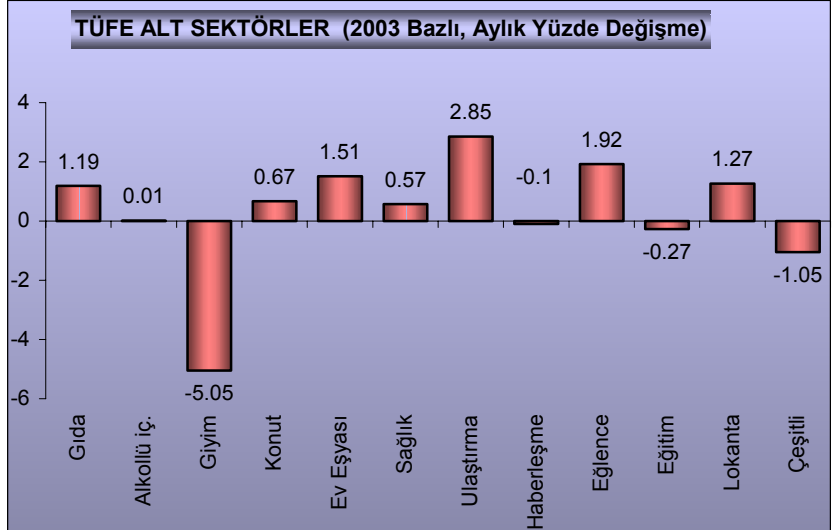
Kısa Rapor
Fiyatlar: 9/2
5 Şubat 2005

- 2005 Ocak ayında 2003 bazlı TÜFE, önceki aya göre yüzde 0.55 arttı.^(*)

Tüketici fiyatları 2005 Ocak ayında bir önceki aya göre konutta yüzde 0.67, ulaşıtırmada yüzde 2.85, gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 1.19 oranında artış gösterirken, giyim ve ayakkabı, haberleşme, eğitim ve çeşitli mal ve hizmetlerde ise sırasıyla yüzde 5.05, yüzde 0.10,

	TÜFE	
	Ocak 2005 (2003=100)	Ocak 2005 (1994=100)
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	0.55	0.87
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	0.55	0.87
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	9.23	9.47
Oniki aylık ortalamalara göre Değişim Oranı (01.02.2004-31.01.2005/01.02.2003-31.01.2004)	8.5	10.06

yüzde 0.27 ve yüzde 1.05 oranlarında gerileme yaşandı. Böylece 2005 yılının ilk ayında bir önceki aya göre tüketici fiyatları yüzde 0.55 artış gösterdi. Yüzde 0.55 puanlık artışta gıda ve alkolsüz içeceklerin yüzde 0.16, konut, su elektrik gaz ve diğer yakıtların yüzde 0.09 ve ulaşıtırma sektörünün ise yüzde 0.05 etkileri olmuştur.

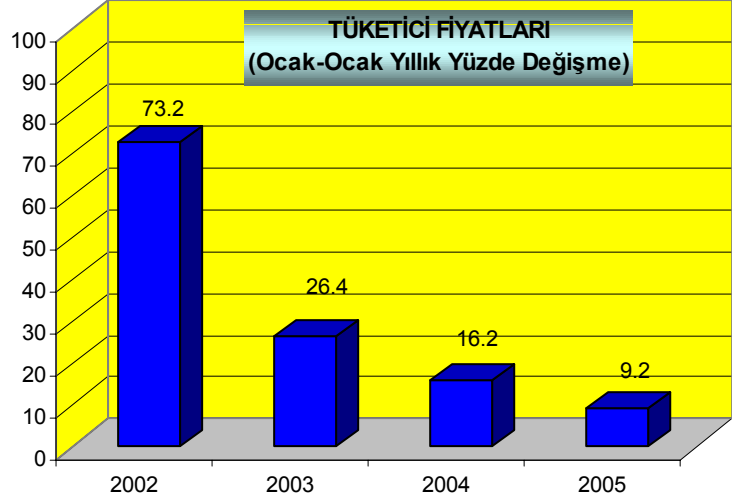

- Ocak ayında bir önceki aya göre fiyatı en fazla artış gösteren maddeler at yarışı, sivri biber, sayısal loto, çevre vergisi (atık çöp) olurken en fazla fiyat düşüşü gösteren maddeler ise portakal, palto, bayan kazağı ve manto olmuştur.

^(*) Eski ve yeni endeksleri karşılaştıran not ekte sunulmaktadır.

DİE tanımlı istatistiki bölgeler itibariyle yüzde 1.21 ile en fazla artış gösteren bölge Erzurum, Erzincan, Bayburt olurken, gerilemenin yaşandığı bölge ise yüzde 0.2 ile İzmir olmuştur.

- 2005 Ocak ayında TÜFE'deki yıllık artış yüzde 9.23 olurken, içinde bulunulan yıl ile bir önceki yıl endeks ortalamalarının birbirlerine oranlanması ile hesaplanan 12 aylık ortalamalara göre değişim ise yüzde 8.5 olmuştur.

1994 bazlı TÜFE endeksi, 2005 Ocak ayından itibaren 2003 bazlıdır.

- DİE, daha önce çekirdek enflasyon için kullanılan özel imalat sanayi endeksi yerine 2005 Ocak ayından itibaren yedi adet "Özel Kapsamlı TÜFE Göstergeleri" yayımlamaya başlamıştır. Buna göre mevsimlik ürünler hariç TÜFE yüzde 0.85, işlenmemiş gıda ürünleri hariç TÜFE yüzde 0.29, enerji hariç TÜFE ise yüzde 0.61 oranlarında artmıştır.

- 2005 Ocak ayında TEFE Yerine Kullanılmaya Başlanan Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) önceki aya göre yüzde 0.41 geriledi.

Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE), 2005 Ocak ayında bir önceki aya göre tarım, avcılık ve ormancılıkta yüzde 1.2, elektrik gaz ve suda yüzde 3.9 artarken, imalat sanayiinde yüzde 1.06, madencilik ve taş ocakçılığında yüzde 3.4, balıkçılıkta yüzde 9.38 oranlarında gerilemiştir.

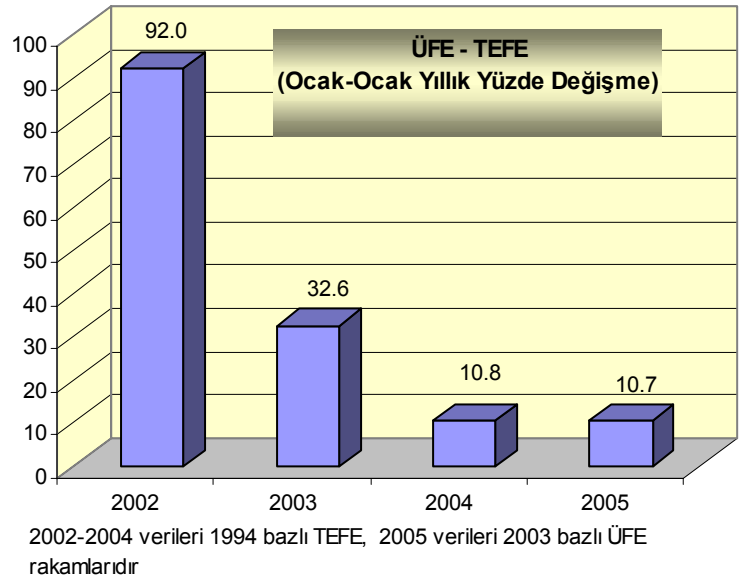
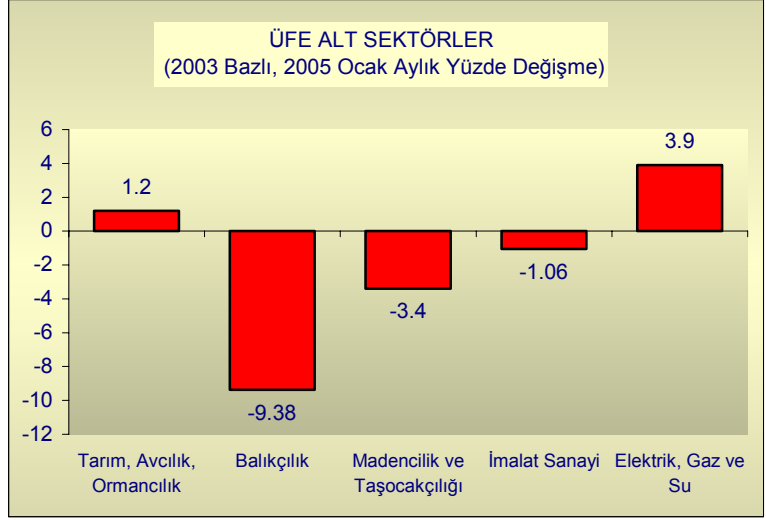
	ÜFE	TEFE
	Ocak 2005 (2003=100)	Ocak 2005 (1994=100)
Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	-0.41	-0.9
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı (%)	-0.41	-0.9
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı (%)	10.7	9.92
Oniki aylık ortalamalara göre Değişim Oranı (01.02.2004-31.01.2005/01.02.2003-31.01.2004)	14.55	11.02

Böylece, 2005 Ocak ayında bir önceki aya göre ÜFE yüzde 0.41 gerilemiş, bu gerilemede imalat sanayii sektörünün yüzde 0.29, balıkçılık

ve madencilik,taş ocakçılığı sektörlerinin ise yüzde 0.01 puanlık etkileri olmuştur.

- ÜFE'ye göre 2005 Ocak ayında en yüksek fiyat artışı yeşil mercimek, büyükbaş canlı hayvan, patates, kuru fasulye'de gerçekleşirken, en fazla fiyat düşüşü hamsi balığı, yakacak odun, ham petrol ve çekirdeksiz kuru üzüm'de oldu.

- 2005 Ocak ayında ÜFE'deki yıllık artış yüzde 10.7 olurken, içinde bulunulan yıl ile bir önceki yıl endeks ortalamalarının birbirlerine oranlanması ile hesaplanan 12 aylık ortalamalara göre değişim ise yüzde 14.55 olarak gerçekleşmiştir.

EK: Eski ve yeni fiyat endekslerinin farklılıkları

2003 Baz Yıllı TÜFE'nin 1994 Baz Yıllı TÜFE'den Farklılıkları

- DİE, enflasyon rakamlarına temel teşkil eden 1994 baz yıllı Tüketici Fiyatları Endekslerini 2005 Ocak ayı verilerinden başlayarak 2003 baz yıllı olarak yeni kapsam, yöntem, mal ve hizmet sepetleriyle açıklamıştır.
- TÜFE tahmin boyutu; önceki hesaplamada Türkiye kentsel yerler, 7 coğrafi bölge ve 19 bağımsız il merkezi olarak kullanılırken, yeni hesaplamada Türkiye geneli ve 26 istatistiki bölge olarak değişmiştir.
- Eski hesaplamada TÜFE için 28 il merkezi ve 7 ilçeden fiyat derlenmekte iken, yeni hesaplamada 81 il merkezi ve 72 ilçeden fiyat derlenmektedir.
- Madde sepeti; 1994 bazlı TÜFE sepetinde 410 madde iken, 2003 bazlı yeni endekste 423 maddeden oluşmaktadır.
- 1994 yıllı TÜFE'de mal ve hizmet sınıflaması 10 ana harcama grubundan oluşmakta iken, yeni endekste mal ve hizmet sınıflaması 12 ana harcama grubundan oluşmaktadır.
- TÜFE'de madde ağırlıkları değişmiş olup, karşılaştırmalı ana grup ağırlıkları tabloda gösterilmiştir.

Ağırlıkların belirlenmesinde; yeni endekste izafi kiralara, hanelerin kendi üretimlerinden tüketimleri ve aynı yardımlar hariç tutulmakta, turistlerin ve kurumsal nüfusun (okul, yurt, otel, çocuk yuvası, huzurevi, hastahane, hapisane, kışla ve orduevlerinde yaşayan kişilerin) tüketim harcamaları kapsamaktadır.

Ana Gruplar İçin Ağırlık Dağılımı (TÜFE)

MADDE GRUBU ADI	TUFE 2003	TUFE 1994
GIDA VE ALKOLSÜZ İÇECEKLER	29.42	31.09
ALKOLLÜ İÇECEKLER VE TÜTÜN	4.67	
GİYİM VE AYAKKABI	8.09	9.71
KONUT, SU, ELEKTRİK, GAZ VE DİĞER YAKITLAR	16.91	25.80
MOBİLYA, EV ALETLERİ VE EV BAKIM HİZMETLERİ	6.47	9.35
SAĞLIK	2.71	2.76
ULAŞTIRMA	10.42	9.30
HABERLEŞME	4.82	
EĞLENCE VE KÜLTÜR	3.60	2.95
EĞİTİM	2.15	1.59
LOKANTA VE OTELLER	5.87	3.07
ÇEŞİTLİ MAL VE HİZMETLER	4.87	4.38
	100.00	100.00

- 1994 yıllı TÜFE'de ağırlıklar ve madde sepeti 1994 yılının tüketim yapısına dayanmakta iken, yeni endekste her yıl madde sepeti ve ağırlıklar güncellenecektir.

Üretici Fiyat Endekslerinin TEFE'den Farklılıkları

- DİE, 1994 bazlı Toptan Eşya Fiyat Endeksi (TEFE) yerine, 2005 Ocak ayı verilerinden başlayarak 2003 baz yıllı Üretici Fiyatları Endeksini (ÜFE) yeni kapsam, yöntem ve kaynaklarla açıklamıştır.

- TEFE'de özellikle tarım sektörü olmak üzere bazı ürünlerin fiyatları toptancı hallerinden derlenmekte ve fiyatlara KDV vb. vergiler dahil edilmekte iken; ÜFE, ülke ekonomisinde üretimi yapılan ve yurtiçi satışı konu olan ürünlerin üretici fiyatlarındaki değişimi ölçmektedir. ÜFE'de ürünlerin KDV vb. vergiler hariç yurtiçi peşin satış fiyatları doğrudan üreticiden derlenmektedir.

- ÜFE'de Türkiye geneli için tahmin yapılmakta ve firmalara ilişkin devlet-özel ayrımı yapılmamaktadır.

- TEFE sepetinde 678 madde bulunmakta iken, ÜFE'de madde sepeti 751 maddeden oluşmaktadır.

- TEFE 4 ana sektör grubundan oluşmakta iken, ÜFE 5 ana sektör grubundan oluşmaktadır.

- ÜFE ile TEFE arasındaki ana sektörler itibariyle ağırlıklardaki farklılıklar şöyledir:

ÜFE İLE TEFE) AĞIRLIK KARŞILAŞTIRMASI		
ANA SEKTÖR ADI	2003=100	1994=100
TARIM, AVCILIK VE ORMANCILIK	20.65	22.22
BALIKÇILIK	0.43	3.30
MADENCİLİK VE TAŞOCAKCILIĞI SEKTÖRÜ	1.51	2.47
İMALAT SANAYİ	72.07	71.12
ELEKTRİK , GAZ VE SU	5.77	4.19